

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 98.

W NIEDZIELĘ DNIA 9. GRUDNIA 1798.

Z Paryża d. 15. Listopada.

Nieporozumienia między naszą Rzplą i Szwecyą nie są dotąd jeszcze u-
przątnione i zdają się większym podlegać
trudnościom. Dyrektoryat iak mówią,
upiera się przytym ażeby obywatel La-
marque za posła naszego w Sztokholmie u-
znany został.

Mowią, że żadna wyższa zwierzch-
ność nie dawała rozkazu, aby pałac Ega-
lité (iak się niedawno stało) był wojskiem
otoczony. Przypisują to zbyteczney gor-
liwości iednego officjera, który miałbydź
zato mocno naganiony, że niepotrzebnie
trwogę zrobił. — Miano tylko do Temple i
do innych tu eyszych więzień przyprowa-
dzić osoby w Bruxelli i innych Belgickich
miejskach aresztowane.

Tuteysze pisma mówią, że w Neapolu
odkryto spisek i z tego powodu aresztowa-
no mnostwo osób, ale najswieższe wia-
domości z Włoch nie jeszcze o tym nie-
wzmiankują.

Chodzi pogłoska, iakoby iedna Hollen-

derska kompania oświadczyła, że podey-
muie się dostarczać wszystkiego dla woysk
rzplitey o 13 procentow taniey niż inni Li-
weranci, na co żadnego zadatku nie chce,
tylko żeby iey wypłacono w dobrach na-
rodowych. Ale ta wieść zdaie się bardzo
niepewna.

Utrzymywanie naszych więźniow w
Anglii, które się regularnie wypłaca, wy-
nosi teraz przeszło 1,200,000 Frankow mie-
siecznie. Więźniowie są dobrze utrzy-
mywani bo na każdego prostego wy-
daie się codzień najmniej 24 Soldow.

Między niepewnemi tuteyszemi wia-
domościami iest i to, że przeszłego W.
Wezyra i matkę Sułtana stracono za spi-
sek odkryty w Konstantynopolu.

W nocy na d. 7. t. m. dało się uczuć
w Bordeaux trzesienie ziemi, które w po-
bliskich okolicach nowe mury &c. poo-
balało.

Gwardya narodowa z Lill, która do
Belgium wyszła była powrociła teraz na-
zad do swojego mieysca.

Wszystkie wiadomości, w tutejszych pismach względem wyruszenia Buonapartego z Egiptu nie są bynajmniej urzędowo nie potwierdzone. Owszem upewniam, że on się ciągle zatrudnia zrepublikanizowaniem Egiptu, że porobił wszędzie municypalności, że konwencya narodowa Egipska ma być, albo już jest zwołana, że balony które na Egipcyanach wielkie wrażenie uczyniły, wiele pomagają do dobrego powodzenia Buonapartemu, i że Koptowie i żydzi bardzo są do niego przywiązani oprócz Arabów włączając bawiących się.

Mówią, że w Cysalpińskiej rzplęty młodzi ludzie od 17 do 28 lat mają być wybierani. Faypoult powraca nazad z Medyolanu do Paryża.

Oto jest pieśń śpiewana dnia 23 lipca w wielkim meczecie w Kairze, o której dawniej namienialiśmy.

Wielki *Allach* nie jest już więcej na nas zagniewany! Zapomniał o wykroczeniach, za które pokutowaliśmy przez długie od Mamelukow uciśnienie! Opiewamy miłosierdzie wielkiego *Allach*.

" Ktoż jest ten, co przed niebespieczeństwem morza i zapalczywością nieprzyjaciół kochanka zwycięstwa ocalił? kto jest ten, co przyprowadził mężnych z zachodu po nad brzegi Nilu? Jest to wielki *Allach*! wielki *Allach*! nie jest więcej na nas zagniewany, opiewamy miłosierdzie jego. Bejowie Mamelukow spuścili się na swe konie, stawili piechotę swoją w szuku do bitwy; ale kochanek zwycięstwa na czele mężnych z zachodu zniszczył piechotę i konie mamelukow. Jak promienie słońca rozpędzają wnoszące się rano z Nilu wapory, tak mężni z zachodu rozpro-

szyli armią Mamelukow. Gdy wielki *Allach* rozgniewany jest na Mamelukow, gdy mężni z zachodu prawą są zrzenicą wielkiego *Allach*! o dzieci ludzi schylcie czoła wasze przed sprawiedliwością wielkiego *Allach*! głoscie miłosierdzie jego.

" Bostwem Mamelukow jest złoto, pożerają oni pokarm ludu, głuchemi są na skargi wdow i sierot, uciskają bez litości ubogich; dla tego wielki *Allach*! zniszczył nakoniec panowanie Mamelukow, wysłuchał modlitwy uciśnionych i stał się miłosiernym dla nich. Mężni z zachodu czcicielami są wielkiego *Allach*, szanują przykazania Proroka jego, kochają lud i uymiają się za uciśnionych, dla tego kochanek zwycięstwa jest także ulubionym wielkiego *Allach*, dla tego mężni z zachodu zastonieni są niezlomną tarczą wielkiego *Allach*!

" Cieszcie się wy dzieci ludzi, że wielki *Allach* nie jest już na nas zagniewany! cieszcie się że miłosierdzie jego sprowadziło mężnych z zachodu, dla oswobodzenia nas od iarzma Mamelukow.

" Niech wielki *Allach* błogosławi kochankowi zwycięstwa, niech sprawi aby się woysku mężnych z zachodu dobrze powodziło. A my silnym ich ramieniem zniewali wydobyć i wsparci opiewamy wiecznie miłosierdzie wielkiego *Allach*.

Z Bazylei d. 15. Listopada.

Na dniu 19 października senat potwierdził wyrok rady wielkiej znoszący wszystkie cechy w rzemiosłach i każdemu dozwolił robić rzemiosła, stosując się do ustaw; lecz wyłączone z pod tego prófessye tyczące się zdrowia i bezpieczeństwa obywatelskiego iako to: aptekarzow, pickarzow i rzeźników.

Od trzech miesięcy mówiono po wie-
le razy w naszym prawodawczym ciele o
postanowieniu ustawy względem emigran-
tów; ale tym się nie zatrudniano z powo-
du, iż dawniejsze ustawy nie broiły
Szwajcarom opuszczać swojej oyczyzny,
lecz gdy od czasu zapadłej ustawy wzglę-
dem popisu wojennego wielka liczba ludzi
młodych udała się za granicę, ciało pra-
wodawcze uznało za rzecz potrzebną za-
trudnić się ustawą o emigracyi, i o to jest
co w tej okoliczności w radzie wielkiej
powiedziano. Na sefsyi d 6 listopada rap-
port o emigrantach był w porządku dzien-
nym i kommissya proponowała zamienić
w ustawę projekt następujący: "Zważa-
jąc, że prosta emigracya nie może być
stosownie do trwających dotąd ustaw w
Helwecyi za występki uważana; zważa-
jąc, że osoby emigrujące nieraczeniłą wy-
kraczać przeciw oyczyźnie, aż od momen-
tu, w którym w zamysłach przeciw rewo-
lucyynych starają się szkodzić wolności
swojej oyczyzny, wzbudzać jej wewnę-
trznych lub zewnętrznych nieprzyjaciół, i
zniszczyć skład jej rządu; Rada wiel-
ka stanowi: Dyrektoryat wykonawczy
jest wezwany do przesłania sądowi krymi-
nalnemu wszystkich pism w rękach jego
będących, któreby dowodziły, że Szwaj-
carowie wchodzą istotnie i dopomagają
planom przeciw rewolucyynym, i do roz-
kazania aby rozpoczęło przeciw tym zdra-
com swojej oyczyzny, sprawy podług u-
żywanego sposobu."

Zimmermann uznaje takowe środki
za niedostateczne i żąda odesłania do
kommissyi. — Pellegrini: "Z zimną krwią
rozważałem rapport i nie wahać się twier-
dzić, że jest zdrożny i przeciwny wszyst-

kim prawidłom polityki. Konstytucya ia-
sno nam okazuje nasze prawa i powinno-
ści, Obywatel winien oyczyźnie samego
siebie §. 14. — Winien jest wykonać przy-
sięgę służenia swojej oyczyźnie i sprawie
wolności i równości jako dobry i wierny
obywatel §. 24. Każdy obywatel jest uro-
dzonym żołnierzem oyczyzny §. 45. Jakże
więc można pogodzić te święte powinno-
ści obywatela z nieograniczoną wolnością
emigrowania, którą mu kommissya przy-
znaje. Któryż patriota ośmieli się twier-
dzić, że emigracya w niniejszych okoli-
cznościach jest obojętnym czynem? Jeżeli
oyczyzna powinna zawsze polegać na
swoich dzieciach, czyż będzie im wolno
opuszczać ją w tym momencie, w którym
ludzie okrutni dla zamordowania jej pod-
noszą swoje zbrojeckie sztylety. Wykro-
czenie przeciw związkowi towarzyskiemu,
złamanie przysięgi, zdrada, wszystko to,
nie jest czynem obojętnym, ale przeciw-
nie największą zbrodnią. Emigracya za-
tem ściągnąć powinna całą naszą uwagę.
Nie mam ja aby opinia, która każdą
ustawę o emigracyi widzi być niedorze-
czną, samowolną i despotyczną, miała u-
czynić jakie na umysłach waszych wra-
żenie. Bez wątpienia ustawa ta byłaby sa-
mowolną, gdyby emigracya była oboję-
tnym czynem, lecz że jest wykroczeniem
przeciw konstytucyi, przeciw związkowi
towarzystkiemu, i jest zatem czynem niego-
dowym. Zaczniemy przeto od wezwania
emigrantów do powroćcia na łono swojej
oyczyzny; powiedzmy im, iż oyczyzna
otwarte ma jeszcze ręce dla przyjęcia ich,
i że wszystkich dawniejszych przewini-
ń zapomina; lecz jeżeli głuchemi się stana
głos natury i w uporze swoim trwając nie

powracą w czasie im oznaczonym, szczy emigracyi. Nakoniec wnosi odesłanie do kommisji. Rada nie jeszcze względem tego nie postanowiła.

Z Londynu d. 16. Listopada.

Dnia 10 t. m. Tone naczelnik Irlandzkiego złączenia, przed sądem wojskowym w Dublinie był stawiony. Skoro mu oskarżenie o najwyższą zdradę przeczytano, uznał się sam za winnego, lecz prosił aby mu powody swego postępu wolno było przeczytać, co mu po naradzeniu się sędziów pozwolone było, i jego dowody wraz z processem do wice króla odesłano.

” Nie jest moim zamiarem zatrudnić was długimi dowodami i słuchaniem świadków, moje własne przyznanie oskarżenia czyni niepotrzebną całą tę formalność, która iak dla was, tak i dla mnie jest przykra. Com zrobił, zrobiłem z przekonania, nie żądam więc żadnej łaski, bo nikt nademną nie będzie miał liłości, przewiduję koniec mojego uwięzienia, i jestem na mój los przygotowany. Celem mojego życia była niepodległość mojej oyczyzny, i dla niej wszystkiemi ofiary czyniłem. Miłość wolności jest mi od natury i edukacji wpoita, dla tego wszelkimi trudnościami więzieniem i ściernią nawet samą pogardziłem. Dostawszy się w niewolę byłem po kraju w kajdanach włączony, Związek z Anglią uważałem zawsze iako nieszczęście Irlandyi, dla tego wszelkich użył sposobów, ażeby ją oderwać, i 3 miliony moich współziomków obywatelami uczynić. (Tu prezydent przerwał mu mowę, że jeżeli w takim tonie mówić będzie, sąd go dalej słuchać nie zechce.) Widząc (mówił dalej) Irlandyą bez obcej pomocy za słabą do zrobienia się niepodległą, szukałem wsparcia we Francyi i

Cartier słysząc czytane słowo zważając, wcale czego innego spodziewał się. — Widoczną jest rzeczą, iż kommisja nic nie zrobiła. Żądano od niej ustaw przeciw emigracyi, a ona odwołała się tylko do dawniejszych ustaw, które względem tego przedmiotu zupełnie milczały. Odrzuca raport.

Freusch mówi za raportem z powodów w nim przytoczonych. Escher, Nuce mówią w podobnym sposobie iak Pelegrini. Kuhn przywodzi rzeczpospolitą Ateńską, gdzie była ustawa zabraniająca w momencie niebezpieczeństwa oyczyzny oddalać się za granicę albo być obojętnym, wchodzi potym w rozbiór niektórych szczegółów tych zasad, których kommisji trzymać się należy. Okazuje, iż powinna rozróżnić czas emigracyi przed albo po zasłanej rewolucyi, zamiary emigranta, jego sposób życia i postępowania, i względem tego wszystkiego proponować środki przyzwoite do przeszkodzenia dal-

Francuzka rzeczpospolita przyjęła mnie. Żaden sąd nie może tych zasad osłabić, które mną powodowały. Nie powinienem za nic odpowiadać, co się w mojej nieprzytomności działo, i nigdy nic innego nie radził, tylko wojnę otwartą, ale nie-stety! z obydwóch stron okrucieństwa po-połniano, na które się użalam. W tym życiu wszystko zależy od przypadku. Nie będąc Wasingtonowi równy, muszę życie utracić. Jam już zrobił swoją powinność, i sąd teraz swoją robi. Człowiek taki jak ja, na okropność śmierci powinien być uzbrojony. Ja się w podobnych zna-uduję okolicznościach, jak emigranci Fran-cuzcy, i mam prawo do tego szanownego postęku w jaki się rzpła Francuzka, z Charetem i Sombreuil obeszła gdy dla nich na śmierć wojskową zezwoliła. Gdy za-dam być rozstrzelanym, to czynię dla te-go mu duru, który noszę (bo się stawil usądu w mundurze Francuzkiego jenerała adiutanta.) Żadam ieżeli być może, aby los mój w jedney godzinie był roztrygno-ny... — Dnia 12 listopada Theobald Tone przez sąd wojskowy za winnego zdrady najwyższy jest uznany i na śmierć osądzony. Dzisiaj o pierwszej godzinie miał być tracony, lecz rano o godzinie 4tej nożem na obie strony ostrym garło sobie poderzwał. Chirurg garnizonu Auslay, któ-ry go odwiedzał powiedział: że teraz z miejsca nie może się ruszać bez utraty ży-cia. Lubo krtan w gardle nie jest naruszony, jednak mała jest nadzieja jego uzdro-wienia.

Donoszą także z Dublina, że buntow-nik Holt poddał się lordowi Powerscourt, i że teraz siedzi w areszcie. Jest teraz w robocie handlowy traktat między Anglią

i Portą, który wkrótce się ukończy, i dla naszego handlu bardzo ma być poży-teczny.

Papiery nasze spadły na 544. Różne tego naznaczą przyczyny między innemi i tę, że w następujący wtorek król w swojej mowie żadney nie ma uczynić nadziei do pokoju, lecz ciągnięcie wojny nowemi si-łami iak najmocniej zalecać.

Duński wschodnio Indyyski okręt Dunsfeld z Bengalu do Kopenhagi płynący, który od Francuzkiego kapra był wzięty, d. 29 p.m. od naszej fregaty Dyana zno-wu jest odebrany i do portu (Dungaron za-prowadzony. Z liniowego okrętu Hoche, który z Angielskim okrętem Robust, i frega-tami Hebe i Doni przybył 600 ludzi w Long-schwili na ląd wysadzono, potem ich do Londood-ry i Newry odesłano, zkąd do Anglii popłyną. Fregata Hebe z Jenerałem Hardy i innemi officerami Francuzkiemi popłynęła do Liverpool, i już tam stanęła; fregata Latona i szalupa Shark będą 33 żaglow z rybami z Neusudland do Portuga-lii konwojować.

W ostatni poniedziałek urząd morski zrobił kontrakt na 130,000 par trzewi-kow.

Podpułkownik artylleryi Kohler, po-szedł do Tureckiego państwa na jenerała brygady.

Xiążęta królewiczowie Edward i Er-nest w krotce na parow królestwa będą wypiesieni, pierwszy z tytułem Xięcia Comberland, drugi Xięcia de Kent. Utrzy-mywanie ich każdego będzie wynosić 12,000 f. szt. P. Beersford z mowcą Irlandz-kim niższej izby już kilka odprawił kon-ferencyi względem złączenia Irlandyi z W. Brytanią.

W południowej Irlandyi iakas nieie-
dność między Angielskimi i Irlandzkimi
regimentami milicyi ma panować.

W Hiszpanii nie tylko przywozu Bry-
tańskich towarow na neutralnych okrętach,
ale też surowych meteryałow z naszych
koleonii zakazano. Dla tego inwentarz
wszystkich Angielskich towarow w Hisz-
panii spisano, i przedawać ich zabronio-
no.

Ministeryalna gazeta mozi, że docho-
dy W. Brytanii są tego roku większe niż
przedtym.

Liniowy okręt Tigien, na którym się
Sydney Smit znajdował powrócił nazad
do Plymut. Przybyły tam także zdobyte
na Francuzach fregaty Embuscade i la Co-
quille o 44, a la Rezolue o 40 armatach.
A 5 wojennych okrętow wyszło dla krąże-
nia około Orient.

Znaliśmy Gratan w Londendery z listy
obywatelów tego miasta i jest wymazany.

Dwor nasz iak mowią jeszczez niektó-
remi mocarstwami traktaty handlowe za-
wzrze, aby Angielskiemu handlowi coraz
więcey pomagać, nad czem oppozycyjne
pisma szczegulne wydaia uwagi.

D. 21 paźd: Angielska Eskadra wyszła
z Gibraltaru z 4000 lądowego woyska. Je-
dni rozumieią, że ta wyprawa przeciw Mi-
torce, drudzy, że do malty i st przezna-
czona.

Z Paryża d. 19. Listopada.

Przedwczoray bywszy minister Truguet,
ktory był na liście emigrantow położony,
aresztowany został. Lecz ma być wypu-
szczony na wolność pod warunkiem, aby
jechał do Hollandyi, i z tamąd o wymaza-
nie z listy emigrantow starał się.

Dnia 14 listopada dyrektoryat w celu

nadania mocy wyrokowi swemu pod dnim
8 postanowił wezwać związkowe i neu-
tralne mocarstwa aby przedsięwzięły po-
trzebne środki do ściagnienia w pewnym
i oznaczonym czasie maytkow swoich, któ-
rzy się na wojennych i innych do Anglii
należących okrętach znajdaią.

Mowią, że iakis Angielski okręt w
okolicach Noirmutier kilku agentow na ląd
wysadził. W Brest zatrudniano się no-
wym ambarkowaniem woyska lecz przy-
szedł przeciwny rozkaz i lud był znouu
na ląd wrocony.

W radzie 500 za wniesieniem S. in-
horent przyjęto na rok 7 rezolucyą o po-
datku na rzeczy ruchome i wydatki, na
mocy której wszyscy urzędnicy zostą część
swoiey płacy muszą oddawać; także od
służących, koni, karet ma być nałożony
podatek. Od karyolki 50 Frankow od ku-
czera 107 ma być płacone.

Mowią, że znaiomy Mesmer przybył
do Paryża, i znouu swoje magnetyczne
doświadczenia ma rozpocząć.

Xzna Marokańska czekała w Malciena
pozwolenie dyrektoryatu, aby mogła do o-
czyzny powrócić to pozwolenie za dopom-
sieniem się Cesarza Marokań: otrzymała.

Przy armii, Reńskiej wystawiono
przechodnie Telegrafy, i na ten koniec u-
stanowiono kompanią telegraficzną.

Kasza zmienkowa iak wiadomo wiel-
ki cios odebrała. Już od 10tego listopada
ciągnęto się bardzo wiele mających billety,
aby ie za gotowe pieniądze wymienić d.
17 dyrektor iey nie pokazał się, i cofał
ieden billet oświadczaiąc, że on kasie
poturzecia miliona iest winien. Wczoray
reucili się wszyscy do kaszy którzy bilie-
ty mieli, lecz ta, mając wiele dobr, ale

niedosyć pieniędzy do wypłacenia wszystkich bilietów, musiała nakoniec swoje wypłacanie zmniejszyć. Dozorcy kasy, którzy są tutaj znaypierwszego handlowego domu oświadczyli, że po wypłaceniu swoich bilietów jeszcze 1,800,000 Fr. w czystym kapitale mają, że naywięcej ich wexlow w przyszłym dopiero miesiącu mają termin płacenia, azatem, gdy kilka tygodni czasu będą mieli pozwolone, wszystkie billety zmienić potrafią, jeszcze niewiemy, czyli tuteysi kupcy będą billety kasy przyymować. Wczoray z rozkazu rządu kasa była wojskiem zastąpiona, z przyczyny, że zaczęto mówić iakoby kasę chciano rozbić. Lecz administracya kazała zaraz oznaymić, iż ponieważ jeneralny dyrektor kasy August Meneron zniknął, potrzeba stan kasy przeoryć, i że do dalszego urzędzenia billety od 500 do 300,000 Frankow po iednymu tylko na każdą osobę co rano wymieniane będą.

Względem tej kasy z miankowej, którego dyrektor Meneron uciekł, już się publiczność przez poczynione rozporządzenia zaspokoila, gdy akcyoniści dla okazania przychylności rządowi oraz pewności i bezpieczeństwa handlu sumę 13 mill. 994,000 Frankow w bilietach przez Meneron podpisanych na siebie przyięli i zaręczyli.

Z Londynu d. 19. Listopada.

W tej chwili, w której Europa powszechną znowu wojną jest zagrożoną, są tacy ludzie, którzy pytają się, iaki też los Francyi będzie? To co kraj ten od lat 6 wytrzymał, to czego dokazał w tym przeciągu czasu, przechodzi wszystkie rachuby sztuki zgadzające. Lecz iane zapyta-

nie trudniejsze do rozwiązania podają drudzy. Jaki los będzie narodu z 10 do 11 millionow ludzi złożonego, który przez skutki bez przykładnego swego powedenia do tego stopnia przyszedł potęgi, iż w nayodleglejszych od siebie punktach ziemi, utrzymował woyska i flotty na wszystkich morzach, którego dług w przeciągu lat 6 podwoiony i do pół szosta miliardu zł: podniesiony został, a który w roku zeszytym na swoje zwyczajne i nadzwyczajne wydatki 580 mill. wyliczył; narodu, który tylu podatkami jest obarezoany, iak żaden inny pod naywiększą przemocą zostający, a który iednak złożył dobrowolaey offiary 28 mill. zł, narodu, którego rejestra handlowe od lat 7 więcej bankructw zawierają, niż w połowie Europy kupcow się znayduie; nakoniec narodu, który w iednym porcie Londyńskim więcej niż 3000 okrętow liczy, a który przestawszy od lat 10 przeszło 150 mill. złotych na ląd stały, jeszcze iednak w banku swoim ma dosyć pieniędzy. Bez wątpienia obraz ten jest mamiącym, lecz któż się ośmieli dać odpowiedź na zapytanie nasze, iak daleko ten narod zaydzie i co mu się może pomyslnego lub złego przytrafić?

W momencie gdy poselszye W. Brytanii w Indostanie zdają się być zagrożone nie odrzeczy będzie dać poznać stan terazniejszy Anglikow w Indyach: Anglicy są samowładnemi panami Bengalu, i wielkiej części kraju Bahar. Maratowie posiadają resztę. Na brzegach rzeki Orixa Anglicy mają powiat Midnapour. Wszystkie te kraie wraz z powiatem Benares, zaymują 160 mil Angielskich i około miliona ludności. Całkowitość ich dochodu

jest około, 3,050,000 f. szt. (122 miliony zł. pol.) Sam Bengal z swemi przyległościami czyni 4,210,000, a kosztu jego wynoszą 2,540,000, zostaje 1,610,000 f. szt. — Madras na brzegach Koromandelu przynosi 1,070,000 f. szterlin:., wydatki zaś jego 985,000, zostaje 85,000 f. szt. — Bombay na brzegu Malabaru kosztuje 500,000 f. sz. nad dochody. Na wyspie Sumatra posiadają gubernią Bencoelen, lecz i ta 50 f. szterl. przechodzi swoje dochody. Można oszacować cały dochód kompanii Indyjskiej z cłem, solą &c. nie rachując w to subsydyów Nababów, Oudy i Karnaty do 4,640,000 f. sz. (185,000,000 zł. pol.) Siły wojskowe w czasie pokoju 10 Europejczyków i 52 tysiące Cypayów. Kompania przedaie corocznie w Anglii towarów blisko za pół szosta milliona f. szterl.

Z Hagi d. 20. Listopada.

Kapitan Soutter, który nie wykonywał rozkazów admirała de Winter w ostatniej morskiej bitwie, a na którego rada wojenna właśnie dekret miała gotowy, wczoraj z swego więzienia uciekł.

Ma być ustanowione nowe urządzenie względem sądów wojennych co się tyczy osób wojskowych, aby prędzej, niż dotąd odbywały się.

Rząd nasz wysłał jednego agenta handlowego do Filadelfii. W podobnym charakterze uda się obywatel Nieuwerkerk do Madrytu z kądem nasz minister Valkenaer powroci i swoje miejsce znowu jako profesor historii w Leydzie obeymie.

Naynowsze listy z Bruxelli donoszą, że wolna żegluga na kanale między Antwernią i Bruxellą znowu przywrocena jest. Muncypalność Bruxelska rozpuściła

także gwardyą narodową, a obywatele którym była broń rozdana muszą ją złożyć narad u komendantów swoich sekcyy. W Afsenedes był zabity kommissarz dyrektoryatu, co gromadę 8,000 talarów kosztowało. Na zachodniej Skaldzie dała się widzieć mała Angielska flotylla, która chciała zapewne dodać broni i ammunicyi insurgentom. Mowią w prawdziwie, że insurekcyja wybuchła także w Trewirskim; ale o tem nie ma jeszcze dowodnego dopiesienia. Dodają nadto, że krwawe spotkanie się także było z insurgentami w dawniejszej Lotaryngii. Ale trzeba czekać na to potwierdzenia, gdy listy od Mozeli i Renu nie o tem nie wspominają.

Ze Lwowa d. 12. Listopada.

Stosownie do odebranych wiadomości z Wołoch bardzo wiele tamtejszych boiarów uciekło do Bukarestu chroniąc się przed zemstą wzmacniającego się codziennie Pasma Oglu, któremu pod czas oblężenia dowozu żywności bronili. Oczekiwany tu jest margrabia de Chateler dla którego dom już najęto i przygotowano. Zamiar jego tu przybycia licznym podpada do myślom. Jedni utrzymują, iż przeznaczenie jego ściąga się do obiazdu granic wschodniej Gallicyi, a inni sądzą, iż ma upatrywać miejsca zdatnej na nowetwierdzenie.

Z Achen d. 22. Listopada.

Znowu dowiadujemy się, że z Dyest wypędzeni buntownicy na nowo się tam zgromadzili, lecz ich woyska nasze już tak przycisnęły, że kapitulacyi żądać musieli. Oczekujemy poddania się ich na dyskretya.

D O D A T E K

D O N° 98.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 9 GRUDNIA 1798.

EDYKT.

Kommissya do uregulowania obługow zachodnio-palicyjskich Synagóg naywyższym Patentem pod 18tym lutego 1797 wyznaczona. Wszystkich wierzytelow Synagóg, szczególnie zaś duchowne zgromadzenia, starszych bractw, i przełożonych fundusow pobożnych, tudzież proboszczow, dozorców szpitalnych prowizorow funduszu edukacyjnego i innych prywatnych wierzytelow, na prowencie krupki mięsa kośczernego tej lub owej Synagogi zabezpieczone pretensye mieć się rozumiejących, niniejszym edyktem upomina: ażeby ciż, a mianowicie wierzytiele Synagóg tu w kraju osiadli, powyżey już wzmiankowani, w przeciągu dwóch miesięcy, za granicą zaś mieszkający w rzyście prywatni, do których duchowne zgromadzenia, starsi bractw, i przełożeni fundusze pobożnych, tudzież proboszcze, dozorczy szpitalni, i prowizorowie funduszu edukacyjnego nie leżą się, w przeciągu czterech miesięcy od dnia zaśszej publikacyi swoje pretensye nieposredniczo do wspomnionej kommissyi likwidacyey w porządney formie, a mając do kilku razem Synagóg, każdą w osobnym memoriale zgłosili, lub też zgłoszenie pretensyi do C. Kr. urzędow cyrkularnych, rzetelność takowey pretensyi złożeniem oryginalnych dokumentow dowodząc, tym pewniey podali; ile że w przeciwnym przypadku przełożeni duchownych zgromadzen, bractw, i pobożnych fundusze, proboszcze, dozorczy szpitalni, i prowizorowie funduszu edukacyjnego przyznani 10 procentu od kapitału nie podanego wynoszącemi skarani, wierzytiele zaś owi, którzy swych pretensyi na terminie nie zgłoszą, niestuchani, i nieczym na zawsze odprawieni być mają. Gay wreszcie wielu wierzytelow noty z swoie w tym przedmiocie do tutejszych, wysokich rządow krajowych już podało; więc przez ten edykt szczególnie owi wierzytiele rozumieją się, którzy się dotąd nie zgłosili. Dan w Krakowie dnia 9go listopada 1798.

Jan de Klatzer, Konsyliarz Gubernialny.

Z Medyolanu d. 12. Listopada.

przyprowadzić do skutku. Pomiedzy in-

Nowy plan skarbowy przyjęty od nami podatkami postanowiono także taxę szego prawodawczego ciała zaczęto już osobistą na wszystkich obywateli od 20 do

60 lat, i taxę handlową stosowną do majątku płacących. Właściciele kapitałów muszą podobnie pewną ilość zapłacić. W tymże czasie ogłoszono ustawę oddającą pod zarządzenie dyrektoryatu za 10 mill: 333. tysięcy liwr: dobr narodowych, które kupione bydź mają przez 333 fami-
lii na 3 klasy podzielonych, i te zapłacić pewną część w gotowych pieniądzach obowiązane będą w przeciągu czasu 3 dekad. Summy te natychmiast użyte zostaną na utrzymywanie wojska Francuzkiego. — Podług wyroku dyrektoryatu wszystkie dochody biskupow sekwestrowane będą na korzyść rzeczypospolitey. Każdy biskup peasyą stosowną do posiadanych dochodów odbierać będzie. Obywatel Conti pojechał do Paryża z aktem przyjęcia nowej konstytucyi.

Z powodu wybuchłych nowych ruchow w Brescia, jenerał kommanderujący ogłosił karę śmierci, dla wszystkich tych osob, przy którychby sztylet znaleziono. Nad uzbroieniem Mantui ciągle praca, fortyfikacye twierdzy S. Grzegorza znacznie także powiększono, i twierdzę Peschiera we wszystkie potrzeby opatrzone.

Z Medyolanu d. 3. Grudnia.

Procz wielu woysk Francuzkich, które tedy codziennie przechodzą, oczekujemy tu na nowy jeszcze oddział 20,000 ludzi. — Odezwa, którą nasze prawodawcze ciało wydało do wszystkich zgromadzeń pierwszokowych była następująca: " Wasze kreskowanie względem podanej wam konstytucyi będzie pierwszym uroczystym dziełem waszey samowładności, lecz obywatele niedajcie się mieć zwodniczym oskonatości. Kto szuka iey w

dziełach ludzkich, ten nie zna ludzi. Pamiętajcie na to, iż niedostatek tego przymiotu w każdym dziele ludzkim znajdujący się, z czasem sami poprawić możecie. W krótkim przeciągu trzech lat, macie znowu przetrząść konstytucyą, a doświadczenie przeszłości, mistrzyni rozumu, przyjdzie wam na pomoc do iey odmiany i popraw. Będzie to wyższym jeszcze i znakomitszym czynem waszey samowładności. Nakoniec obywatele, wasi reprezentanci okazując podległość i uszanowanie ku waszey samowładney woli sądzą bydź obowiązkiem donieść wam, iż wmieszani w poczet swoich współziomków chcą sobie przynieść zaszczyt potęczenia opinii swoich z waszemi. „ Do tey odezwy przyłączona była deklaracya praw i obowiązków obywatela wraz z konstytucyą podług odmian uczynionych przez obywatela Trouvé.

Z Rasztaft d. 19. Listopada.

Konklusum odpowiednie na ostatnią notę Francuzką na sefsyi dzisiejszey ułożone zostało. Oto są zasady na których się wspiera. Imo Deputacya przyjmuje iako przyrzeczenie obowiązujące, oświadczenie ministrów pełnomocnych rzpltey Francuzkiej, iż ustawy względem Niemieckiego iże żadnego mieć nie będą skutku po zawartym pokoju, nie tylko względnie mieszkańców ustąpionych krajow, ale też jeszcze i względnie tych wszystkich osób które deputacya iako należące do narodu Niemieckiego przedostatnią swoją notą obięła. Zdo Co się tyczy długow deputacya Rzeszy odmawia obciążenia Rzeszę temi długami, których ministrowie Francuzcy nie chcą wcale przyznać.

3to Deputacya żąda utrzymania przy Rzeszy wyspy Buderich. 4to Obstaie przy odmowieniu zniesienia cła w Eisfleth i przy tym wszystkim, co względem tego przedmiotu w notach swoich poprzedzających wyraziła. 5to Zezwala na uczynione żądanie względem miast Frankfurtu, Hamburga i Bremen z wyrażnym iednak ostrzeżeniem zachowania w całości praw, wszystkim innym miastom Rzeszy służących (na punkc ten była równość głosów) 6. Co się tyczy wysp Renu zezwala deputacya, aby wyspy położone na lewym brzegu Thälweg które przed wojną czyniły granicę między dwiema państwami należały do Francyi, lecz pod pewnemi warunkami. 7 Obstaie tym mocniej przy artykule o twierdzy Ehrenbreitsstein przydając, iż terazniejszy iey byt interesnie bezpieczeństwa Rzeszy, a żadnego nie ma wiazku z bezpieczeństwem Francyi, i że ta nie ma dostatecznych powodow do odrzuczenia trwających umow, a tym samym wniebe-

spieczeństwo podania bezpieczeństwa państw sąsiedzkich.

Ministrowie Francuzey odebrali wczoraj nadzwyczajnego kuryera z Paryża.

Z Bruxelli d. 18. Listopada.

Insurgenci znówu Diest opuścili i schronili się do lasow. Kerpus ich było 6000 ludzi mocne, iednak od woyska naszego w taką ciśnień zapędzone było, że 400 insurjentow w wodzie zatęnęło, 100 z ich przedniey straży od naszej iazdy w sztuki rozsiekanych zostało; wiele im wozow, koni, i broni zabrano. Teraz ctery nasze kolomny buntowaikow ścigaia.

Jenerał także Bonard miasto Antwerpią i różne miejsca od stanu oblężenia uwolnił. Wczoraj i wczoraj wielu więźzy z Lowanium i innych miejsc tu do więzienia przyprowadzonę, którzy do portow rzeczypospolitey posłani byli. Przybył tu także zakładnicy z Diest, i ci do Paryża posłani będą.

DONIESIENIA.

Ponieważ podatek skurwego w Krol: mieście Lublinie od 1go stycznia 1799 poczynając znówu więcej daigcemu wypuszczony zostanie; przeto się niniejszym każdemu o tym donosi, i arendowne warunki ustanawia.

1mo Cena fiskalna wynosi 9006 zł; ryń. 15 kr: czyli 36025 zł: pol:

2do Każdy chcący arendować ma się zakładem 200 czer: złotych opatrzyć, koren przed licytacyą złożyć należy.

3to Ma mieć każdy chcący arendować kaucyą lub wgotowiznie, lub też fideiufsoryczną, całoroczney kwocie arendowney równą.

4to Każdy arendujący, który ten podatek najwyższym podaniem zalicytuje, obowiązany będzie, kwotę arendowną kwartalnymi ratami zawsze z gory do C. K. kasy cyrkularney zaliczać.

5to Będzie kontrakt z tymże według z wyczaui przez tuteyszy Krol: urząd cyrkularny salva ratificatione wysokich rządow kraioowych prowizorycznie zawarty.

6to Każdy arendujący, chociaż kontrakt rocznie zawarty będzie, wszelako takowegoż odstąpi, jeżeli wciągu tego roku wzmiankowany podatek na rozkaz najwyższy inaczey urządzony, albo wcale zniesiony zostanie. Zaczynam na ostatek.

7mo Chcący arendować z rana o 9tej godzinie w Ces: Krol: cyrkularney kancelaryi Lubelskiej znajdować się mają.

Z Ces. Kr. cyrkularnego urzędu. W Lublinie dnia 12go listopada 1798.

F. X. Schmeltz.

Z Cef. Krol. pełnomocney Zawiadowney Komisji.

Dnia 8 stycznia 1799 puszczono być w C. K. Zachodniogalicyskiej gubernialney dyrekcji expedytu w Krakowie, liwerunki:

1.) Na wszystkie gatunki Papieru. 2.) Piora. 3.) Opłatki. 4.) Swiece woskowe. 5.) Lak dla C. Krol. Gubernium, C. K. Apellacyi i C. K. Krakowskich szlacheckich sądow, dla buchalteryi prowincjonalno-rządowej, dla kasy główney kameralney, dla administracyow cła, tabak i stepla, dla administracyi dobr rządowych, dyrekcji budowlanczey, urzędu mieniczo-probiernego, dla urzędu fiskalnego, dyrekcji polney, i taxamtu jeneralnego, na ostatek dla sądow kryminalnych Krakowskich w trzech letnia dzierżawę, zaczawszy od dnia 1 lutego 1799, owemu, który się zobowiąże naylepsze materyały w cenie iak naytanszey dostarczać.

Ceny pierwsze dla tych Artykulow są:

Za ryzę papieru Hollenderskiego 4 fl. 25 kr. Detto detto ordynaryynego, pacztowego 3 fl. 25 kr. Detto detto tak zwanego Kancellay Papier w wielkim formacie 3 fl. 55 kr. Detto detto do konceptu 2 fl. 20 kr. Detto detto Medyan papieru 11 fl. 39 kr. Detto detto papieru rygalowego 12 fl. 39 kr. Detto detto do pakowania w wielkim formacie 4 fl. 50 kr. Detto detto w małym detto 4 fl. 10 kr. Za tysiąc pior 10 fl. Za kopę wiekszych opłatkow 12 kr. Detto mniejszych detto 6 kr. Za funt białych woskowych swic 48 kr. Za funt laku 1 fl. 48 kr.

Wrescie ma się każdy na aukcyę przybywający końcem zabezpieczenia skarbu w kaucya gotowych pieniędzy lub w kaucya przyzwoita fideiuforyczną, i w wadium w gotowiznie przed aukcyę złożyć się bydź mającym 10 procentow summy odytawey artykułu dostarczać się mającego opatrzyć, które ostatnie owym licytantom, którzy nie zaliczyli zaraz po skończoney aukcyi oddane, owemu zaś, ktoreu naywięcey podaź, po rezultacie aukcyonalnym przez rząd krajowy approbowanym i kontraktacie potwierdzonym w summe kaucyi złożoney bydź mający wrachowane lub po złożeniu kaucyi oddane będą i przeciwnie, jeżeliby kontrahent od arendy zaliczytowanej przed zawarciem kontraktu odstąpił miał, na rzecz skarbu przypaść ma.

Kaucya na dostarczenie papieru ustanawia się na 1000 fl. ryń. Pior 200 fl. Opłatkow 100 fl. Swic woskowych 1000 fl. i Laku 300 fl. ryń. Wadium zaś moze na dostarczanie papieru, circa 500 fl. ryń. Pior 80 fl. Opłatkow 30 fl. Swic woskowych 500 fl. i Laku 160 fl. ryń. wynosić.

Wszystkie poblizsze warunki mogą życzący arendy tey, w tuteyszey gubernialney dyrekcji expedytu zasięgnąć, i w tym sposobie poprzednio do rzeczoney dyrekcji udać się. W Krakowie dnia 16 Listopada 1798.

Leopold Fryderyk Schmitt.

C. K. Sady Szlacheckie Krak. Galicyi zachodney oznaymia tym Edyktem Pani Jadwidre z Dzibonich Zegartow, i iey meżowi Kazimierzowi Zegartowi, iako i Franciszce z Dzibonich Stawskiej że Pana Jan Nepomucen Michalczewski, Anatonina i Benedykt Gratkowscy małżonkowie, iako też Maryanna i Jan Bystrzanowscy małżonkowie u tych C. K. sądow o przywrocenie do dawnego stanu na przeciw dwom dekretem: imu Ziemstwa Sandomierskiego pod datą 23 września 1782 r. imu Grodu Sandomierskiego pod datą 24 maja 1785 r. względem summy 10,000 zł. pol. przez niegdys Xiędza Marcina Dziboniego pretendowanej, zażożę na nich podali, i opomoc sądu, ile sprawiedliwosc wymaga, prosili.

Gdy zaś sady te niemając wiadomości gdzie obżałowani zostali, lub czy wcale w C. K. Krak. iach dziedzicznych znajduia się, imze Patrona tuteyszego Pana Liebicha z ich szkoda i ich kosztom zastępcą postanowily, z którym proces ten, podług ordynacyi sądowej, rozpocznie się i ukończony będzie; oni przeto Edyktem niniejszym tym końcem upominają: ażeby w czasie przyzwoitym, to jest: w przeciagu 90 dni sami się stawili, albo jeżeli iakie na prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wezwanie przestali, albo nakopiec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili, i podług przepisu tych środków prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskuteczniejsze osadzają: ile że w przeciwnym razie, podług opiewu C. K. praw, wszelką niedogodność, zaniebdania wynikającą, samiby sobie przypisać winni byli.

Jozef de Nikarowicz.

Darowski.

Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod. w Krakowie d. 29 Października 1798.

Elsner.